

Peter Andreas Heiberg:

”Min politiske Omvendelse. Hymne til Folkevennen¹”

Mel. ”At Slyngler hæves til Ærens Top”

Jeg skrev saa tit med vanhellig Pen,
min ringe Gejst var i Satans Eje;
Tak ske dig, ærede Folkeven,
der mig omvendte fra Syndens Veje!
At jeg begynder
at angre Synder,
det til din Ære jeg højt forkynder.
Held vorde dig!

At den er skyldig i Mytteri,
som denne Sandhed i Tvivl tør drage,
at Folk er Kongers Hollænderi²,
hvis Ost og Smør de har Lov at tage,
og som desuden
maa ligne Studen³,
naar en Forpagter faar Lyst til Huden,
det véd jeg nu.

At Frihed er et forbandet Ord,
som Herren skabte udi sin Vrede,
blot for at straffe den gale Jord
og Verdens Undergang at berede,
at Skraal mod Lænker⁴
den Ret forkrænker⁵,
som Gud paa Vuggen Monarken skjænker⁶,
er soleklart.

At den er altid med Visdom fød,
der sexten Aner⁷ og flere tæller;
for ham er det kuns et Smørrebrød,
hvorved den støvede lærde træller;

¹ Dansk tidsskrift, som udkom fra 1794-1795. Tidsskriftets politiske linje var loyalt overfor enevælden og forsvarede det eksisterende styre mod fortalene for en republik.

² Hollænderi: mejeri, som passes af hollændere.

³ Stud: kastreret dyr, bruges også nedsættende om en langsom og ufølsom person.

⁴ Skraal mod Lænker: rejse krav om frihed

⁵ Forkrænke: krænke eller svække

⁶ Som Gud paa Vuggen Monarken skjænker: den enevældige styreform var baseret på en forestilling om, at kongen fra fødslen var indsat af Gud til at herske.

⁷ Aner: forfædre

at Dyd g Ære
vil ene være
hos dem, der Skjolde og Hjælme⁸ bære,
er nu min Tro.

At den Nation, jeg ej nævne tør,
skjönt den behandler os, som den lyster,
har al den Frihed, man have bør,
saa den med rette sig deraf bryster;
at, skjönt vi sukke,
vi ej tør mukke,
men dybt for den os i Støvet bukke,
er sandt og vist.

Du har bevist, imodtag min Tak,
at Frankrig er kuns en Øglerede⁹;
at det fordømte rebelske Pak
bør føle Kongernes grumme Vrede;
at Blod i Strømme
bør oversvømme
det Land, som vovede frækt at dømme
sin Suveræn¹⁰.

Du lærte mig, at i Krigens Tid
kun Landets Børn bør for Landet stride¹¹;
og at naar Kongen har endt sin Strid,
han ej paa Borgeren mer maa lide¹²;
for ham at ave
bør Kongen have
en skjøne Flok af de kjække brave
daraussen fra¹³.

Af disse Sandheder før jeg lo;
den Latter blev mig til Skam og Skade;
thi sværger jeg til en bedre Tro,
om Demokrater mig end vil hade.
Det Had jeg venter
betalt med Renter
ved nogle lette Emolumenter¹⁴.
Forstaar I mig?

⁸ Skjolde og Hjælme: Skjolde er en henvisning til adelens våbenskjolde og hjelme er i denne sammenhæng et adelssymbol.

⁹ Verset henviser til Den franske Revolution og borgernes oprør mod kongemagten.

¹⁰ Suveræn: synonym for den enevældige konge

¹¹ Hele verset hentyder til, at magthaverne kan bruge folket i krigstider, men at folket derudover skal forholde sig tavse.

¹² Lide på: stole på

¹³ Kjække brave, daraussen fra: tyske officerer. Mange af embedsmændene i den danske statsadministration var af tysk herkomst.

¹⁴ Emolumenter: biindtægter